

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Корпоративні фінанси»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітня програма «Бізнес-адміністрування в корпоративному секторі економіки»

Компонент освітньої програми – обов'язкова, цикл професійної підготовки

Мова викладання українська

Рік підготовки - 1, семестр – 1

Дні занять – відповідно до розкладу

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу

Форма підсумкового контролю: підсумковий екзамен, поточний модульний контроль

1. Загальні відомості:

Лектори:

(М.1) к.держ.упр., доц. Косенко Віктор Вікторович

(М.2) к.держ.упр., доц. Луговенко Наталія Вікторівна.

(М.3) д.держ.упр., проф. Коваленко Микола Миколайович

Кафедра економічної політики та менеджменту, корпус А, ауд. 6
м. Харків, проспект Героїв Харкова, 75, тел. (057) 732 09 51(121),
e-mail: кафедра економічної політики та менеджменту kaf_ep_m@ukr.net,

e-mail: Косенко Віктор Вікторович:
victorkosenko76@gmail.com

e-mail: Луговенко Наталія Вікторівна:
nata_vict@ukr.net

e-mail: Коваленко Микола Миколайович:
kovnn1@gmail.com

1. Характеристика та обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів - 10 кредитів, загальна кількість годин - 300 годин.

За вибором	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Лекції	
45	12
Практичні, семінарські заняття	
45	14
Самостійна робота, у тому числі	
210	274

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні професійні та наукові задачі і проблеми у сфері управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

СК11. Здатність використання сучасних інструментів організації та управління бізнес-процесами;

СК13. Здатність проведення операційного аналізу та удосконалення виробничо-господарської діяльності компанії.

Результати навчання:

РН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

РН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

РН4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;

РН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

РН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

РН8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;

РН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;

РН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

РН15. Вміти застосовувати методи бізнес-досліджень та демонструвати навички консультування.

Модуль 1. «Монетарна політика та банківська і біржова діяльність»

Метою навчальної дисципліни – є підготовка фахівців високої кваліфікації, здатних самостійно здійснювати на належному рівні аналіз стану грошово-кредитного ринку та критично оцінювати правильність застосування монетарних інструментів керівними органами країни, а також формування у студентів базових знань з функціонування банківської системи і біржової діяльності та вмінь самостійно визначати ефективні методики та процедури монетарного регулювання впливу чинників на ключові макроекономічні індикатори економічного розвитку країни.

Основні завдання вивчення дисципліни: надати студентам основи знань з монетарної

політики, банківської та біржової діяльності, сформувати вміння володіти інструментарієм з тим, щоб у практичній діяльності майбутні фахівці вміли самостійно приймати рішення про правильність його застосування.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Гроші, функції грошей. Фінансова система. Фінансові ринки.

Історичні форми грошей, бартер. Види грошей. світові гроші. Грошова система та її елементи. Закон грошового обігу. Грошові агрегати. Функції фінансів. Фінансова система України. Управління фінансами. Види фінансових ринків: грошовий ринок, ринок капіталів, хеджевий ринок; первинні та вторинні ринки; біржовий та позабіржовий ринки цінних паперів. Структура фінансових ринків. Основні інструменти фінансових ринків

Тема 2. Фінансові посередники, їх види та функції.

Роль фінансових посередників у економіці. Типи фінансового посередництва. Депозитарні установи: комерційні банки, ощадні, взаємоощадні банки, ощадно-кредитні асоціації. Ощадні установи контрактного тилу: пенсійні фонди, компанії по страхуванню життя та забезпечення інших видів страхування. Інвестиційні посередники. Особливості функціонування інституційних інвесторів в Україні. Проблеми розбудови фінансової інфраструктури.

Тема 3. Дворівнева банківська система. Розвиток банківської системи України. Банківські операції.

Роль і функції центральних банків. Національний банк України. Розвиток системи комерційних банків в Україні. Балансовий звіт банку. Статті активів, їх характеристика. Статті пасивів, їх характеристика. Поняття Т-рахунку. Банківські депозити, види депозитів (основні депозити; чекові депозити; НАУ-рахунки, рахунки з автоматичною очисткою тощо; ощадні внески; термінові депозити; депозити урядових організацій; індивідуальні пенсійні рахунки т.ін.). основні банківські операції. Категорії банківських кредитів. Забезпечення зобов'язань. Банківські операції з цінними паперами. Трестові операції банків. Операції факторингу. Форфетування.

Тема 4. Грошово-кредитна політика та її запровадження в Україні. Управління банками та банківською діяльністю.

Регулювання пропозиції грошей. Види грошово-кредитної політики. Експансіоністська та рестриктивна політика держави. Операції центрального банку на відкритому ринку. Регулювання рівня обов'язкових та надлишкових резервів. Модель мультиплікативного розширення та згорання депозитів. Монетарна база, контроль за нею з боку центрального банку. Грошовий мультиплікатор. Врахування поведінки вкладників. Фактори, що впливають на надлишкові резерви; на співвідношення „готівка-чекові депозити”. Стабільність та надійність банківської системи. „Мудре” регулювання банківської сфери. Банківський нагляд та контроль діяльності банків. Міжнародні стандарти в банківській сфері. Запобігання банкрутств банків, банківської паніки, шахрайств та збитків від основної діяльності. Рейтингова система СAMEL

Тема 5. Історія розвитку біржової діяльності.

Етапи розвитку бірж. Трансформація функцій та ролі біржі. Біржа як регулятор ринку. Види бірж. Провідні біржі світу.

Тема 6. Організаційна структура управління сучасною біржею.

Професіонали біржі. Членство на біржі. Види моделей біржі. Структура та функції біржових департаментів. Роль біржового комітету.

Тема 7. Техніка біржової торгівлі та виконання угод.

Основні біржові операції. Види біржових угод та особливості їх виконання.

Тема 8. Товарні біржі та їх роль у формуванні ринкового середовища країни.

Основні види товарів біржі. Особливості здійснення операцій на товарній біржі. Етапи становлення і розвиток товарних бірж в Україні.

Тема 9. Фондова біржа та її інструменти.

Основні види інструментів фондової біржі. Фондова інфраструктура. Розрахунки доходності фондових інструментів. Особливості використання деривативів. Становлення фондової біржі в Україні.

Тема 10. Державне регулювання розвитку біржової діяльності в Україні.

Основні моделі державного регулювання бірж. Законодавча база роботи українських бірж. Напрями розвитку біржової діяльності в Україні.

Теми практичних та семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Практичні заняття	30	10
1.	Грошовий ринок та його інструменти	2	
2.	Особливості діяльності інституцій контрактного типу	2	
3.	Види кредитів. Доцільність застосування цільових кредитів. Формування пакету застави. Страхування банківської позики.	2	2
4.	Простий і переказний вексель та основні схеми вексельного обігу	2	
5.	Зміни в Т-рахунках при здійсненні різних банківських операцій. Модель мультиплікативного згортання та розгортання депозитів. Розрахунок грошового мультиплікатора.	2	2
6.	Проста схема застосування переказного векселя. Схема вексельного обігу з індексацією вексельного права. Протест за векселем.	2	2
7.	Політична та економічна незалежність центральних банків. Критерії та методики оцінювання незалежності центральних банків та НБУ.	2	
8.	Регулювання готівкової та безготівкової емісії. Прогнозування індикаторів грошового ринку.	2	
9.	Вплив монетарної політики на динаміку макроекономічних показників	2	2
10.	Графічний аналіз монетарного механізму	2	
11.	Особливості формування маржі на українських біржах. Система клірингових розрахунків при застосуванні деривативів. Case-study стосовно діяльності АТ на фондових ринках.	2	
12.	Складові фондового ринку. Професіонали строкового ринку. Техніка „короткого” та „довгого” хеджування. Вихід українських компаній на зовнішні ринки із застосуванням ADR, GDR.	2	

13.	Особливості здійснення біржових торгів. Формування наказів, їх види. Особливості надходження інформації на біржі та її аналіз.	2	
14.	Акції. Визначення доходу за акціями. Облігації. Конвертовані облігації. Визначення доходу за облігаціями.	2	
15.	Застосування ф'ючерсних контрактів та опціонів. Фінансові ф'ючерси та опціони	2	2
	Семінарські заняття	10	4
1.	Роль інституціональних інвесторів у процесах формування оптимального інвестиційного клімату	2	
2.	Стратегії розвитку фінансового ринку та побудови монетарної політики.	2	
3.	Формування фондової інфраструктури. Застосування міжнародних норм регулювання біржової діяльності	2	
4.	Основні моделі державного регулювання бірж. Законодавча база роботи українських бірж. Напрями розвитку біржової діяльності в Україні	2	2
5.	Презентація та обговорення індивідуальних робіт	2	2

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти передбачає: вивчення тем та виконання завдань, вказаних в таблиці нижче; опрацювання рекомендованої літератури (п. 11), виконання індивідуального завдання (п. 7).

Теми та завдання для самостійної роботи

Теми самостійної роботи	Завдання	
	Зміст	Бали
Тема 1. Гроші, функції грошей. Фінансова система. Фінансові ринки.	Вивчити схожі риси та розбіжності грошових систем в різних країнах	2
Тема 2. Фінансові посередники, їх види та функції.	Проаналізувати фінансових посередників за способом отримання доходів	2
Тема 3. Дворівнева банківська система. Розвиток банківської системи України. Банківські операції.	Знайти та проаналізувати приклади різноманітних банківських операцій	2
Тема 4. Грошово-кредитна політика та її запровадження в Україні. Управління банками та банківською діяльністю.	Аналіз грошової бази та ефективності монетарної політики. Підготовка презентації та доповіді	2
Тема 5. Історія розвитку біржової діяльності.	Ознайомитись з історією виникнення найстарішої (Амстердамської) та найкрупнішої (Нью-Йоркської) бірж світу	Входить до оцінки за презентацію
Тема 6. Організаційна структура управління сучасною біржею.	Розглянути організаційні структури на провідних біржах світу	2
Тема 7. Техніка біржової торгівлі та виконання угод.	Ознайомитись з «мовою» біржових жестів	Входить до оцінки за презентацію

Тема 8. Товарні біржі та їх роль у формуванні ринкового середовища країни.	Виконання індивідуального завдання з розрахункової частини	Входить до оцінки за виконання індивідуального завдання
Тема 9. Фондова біржа та її інструменти.	Виконання індивідуального завдання з розрахункової частини	Входить до оцінки за виконання індивідуального завдання
Тема 10. Державне регулювання розвитку біржової діяльності в Україні.	Виконання індивідуального завдання з розрахункової частини	Входить до оцінки за виконання індивідуального завдання
Разом		10

Індивідуальні завдання (самостійна робота)

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі ІЗ) передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх при вирішенні конкретних виробничих ситуацій; розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами, статистичними даними.

Індивідуальне завдання складається з: титульної сторінки; змісту; вступу; основної частини; висновків; списку використаної літератури; додатків (при необхідності). При виконанні завдання необхідно дотримуватись нормативне встановлених правил оформлення тексту, таблиць, формул, розрахунків, схем, рисунків. Обсяг ІЗ повинен становити не більше 30 друкованих сторінок.

Оцінка за індивідуально-дослідне завдання залежить: від якості її виконання, наукового рівня, ступеня самостійності, мови та логіки викладення, виступу студента на захисті, відповіді на питання по темі роботи. Захист і оцінка за ІЗ - це підбиття підсумків самостійної роботи слухача. При цьому слухач отримує необхідну орієнтацію для організації своєї самостійної роботи в майбутньому, оцінює свої можливості, враховує недоліки, визначає ті моменти, на які слід звернути свою увагу під час подальшого навчання.

Тематика ІЗ

1. Ефективність грошово-кредитної політики та основні напрямки механізму монетарного регулювання.
2. Фінансові посередники, їх види та функції.
3. Грошовий ринок. Історія виникнення та еволюція.
4. Валютний ринок та методи встановлення валютного курсу.
5. Кредит та сучасні форми кредиту.
6. Ринок нерухомості як специфічна частина фінансового ринку.
7. Банки та банківські операції.
8. Страхові компанії в системі фінансово-кредитної інфраструктури.
9. Діяльність інвестиційних фондів на фінансових ринках.
10. Фінансова система: її зміст та суть.
11. Основні банківські операції.
12. Інвестиційна інфраструктура.

13. Характеристика та аналіз банківської діяльності в Україні.
14. Фінансові кооперативи як альтернатива банківського кредиту.
15. Об'єднання бірж. Національна асоціація бірж.
16. Моделі організації біржової діяльності.
17. Біржові операції з реальним товаром.
18. Термінові біржові операції.
19. Біржові операції на ф'ючерсному ринку.
20. Хеджування та операції по хеджуванню.
21. Фондові біржові операції.
22. Фондові індекси та рейтинги цінних паперів.
23. Біржове котирування та методи котирувань.
24. Депозитарії та депозитарна діяльність.
25. Біржова торгівля на валютному ринку.
26. Українська міжбанківська валютна біржа та технологія торгів.
27. Цінні папери та їх види.
28. Спекулятивні біржові контракти.
29. Технічний аналіз біржового ринку.
30. Фундаментальний аналіз.
31. Формування цін та біржова цінова стратегія.
32. Товарні ф'ючерси як фінансові інструменти..
33. Біржові технології торгівлі опціонами.
34. Особливості цінотворення на ф'ючерсні контракти.
35. Біржові операції з цінними паперами.
36. Історія виникнення біржі та основні етапи еволюції біржової торгівлі.
37. Регулювання біржової діяльності в Україні.
38. Сучасний стан та огляд біржового ринку в Україні.
39. Організація брокерської фірми та біржового посередництва.
40. Сучасні безготівкові грошові системи.

Методи навчання: Викладання лекцій у формі дискусій з використанням презентацій, що ілюструють найбільш суттєві матеріали дисципліни, дозволить покращити можливості сприйняття слухачами необхідної інформації та інтенсифікувати учбовий процес.

Проведення практичних та семінарських занять із застосуванням інтерактивних методів сприятиме розвитку здатностей вмінь з аналізу монетарної політики, навичок самостійного пошуку і прийняття обґрунтованого вирішення щодо механізмів державного регулювання банківської та біржової діяльності.

Рекомендована література

Основна література

1. Глущенко С.В. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти: підручник для студ. вищ. навч. закладів. К.: НаУКМА, 2017. 64 с.
2. Денисенко М.П. Гроші та кредит у банківській справі: Навч. посіб. - Алеута, 2004. - 478 с.
3. Іваницька ОМ. Фінансові ринки. - К.: Вид-во УАДУ, 1999. - 100 с.
4. Кудряшов В.П. Фінанси: Навч. посіб. - Херсон; Олді-плюс, 2002. - 352 с.

5. Лобозинська С. М. Грошово-кредитне регулювання ЛНУ. [Текст]: підрозділ монографії: Державне регулювання банківської системи України/ В-во ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 416 с.
6. Макаренко М.І. Ефективність грошово-кредитного регулювання макроекономічної динаміки [Текст]: монографія/ М. І. Макаренко, К.М. Жулінська. – Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2013. – 204 с.
7. Мишкін, Фредерік С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків; Пер. с англ. - К.: Основи, 1998. - 963 с.
8. Ніконенко У. М. Еволюція монетарної політики України в умовах ринкової трансформації економіки [Текст]: монографія/У.М. Ніконенко, О. І. Копилюк. – Львів: Українська академія друкарства, 2014. – 254 с.
9. Фінанси. Грошовий обіг. Кредит: Навч. посіб. / Л.О.Дробозіна, Л.П.Окунева, Л.Л.Андропова та ін.; За ред. проф, Л.О.Дробозіної. - Видав, агентства "Вертекс", 2001.-352с.
10. Woodford, M. Interest and Prices: Foundations of a Theory of Monetary Policy, Princeton University, Ch. 1–3, 2003.
11. Walsh, C. E.. Monetary Theory and Policy. The MIT Press, Cambridge, Mass, Ch. 1–5, 2003.
12. Galí, J. New perspectives on monetary policy, inflation, and the business cycle. Working Paper No. 8767, Advances in Economic Theory, Cambridge University Press, 2002.
13. Galí, J The Effects of a Money-Financed Fiscal Stimulus, CEPR Discussion Paper 10165, Septembe, 2014.
14. Cf. Corsetti, G., Dedola, L., Leduc, S. Optimal Monetary Policy in Open Economies. In B.M. Friedman and M. Woodford (Eds.). Handbook of Monetary Economics, vol. III. Amsterdam, 2018.
15. Leeper, Eric, Zhou, X. Inflation's Role in Optimal Monetary-Fiscal Policy” NBER Working Paper No. 19686, November 20
16. Piaskowski H. Monetary Policy Operations and the Financial System. Ulrich Bindseil. Oxford University Press. 2014.
17. Unconventional monetary policy tools: a cross-country analysis. Committee on the Global Financial System. Bank for Interational Settlements. CGFS Papers. No 63.2019
18. MC Compendium. Monetary policy frameworks and central bank market operations. Bank for Interational Settlements. 2019. 96 p.

Допоміжна література

1. Банківська енциклопедія: За ред. д.е.н., проф. А.М.Мороза. – К.: ЕЛЬТА, 1993.
2. Вступ до банківської справи / Відпов. ред. М.Саблук. – К.: Лібра, 1998.
3. Вігуру, Жан-Клод та ін. Банк очима економіста й бухгалтера. - К.: Основа, 1997.
4. Гальчинський А. Теорія грошей. - К.: Основи, 1998.
5. Гальчинський А. Сучасна валютна система. - К., 1993.
6. Заруба О.Д. Фінансовий менеджмент у банку. - К.: Т-во "Знання", 1997.
7. Мітюкое І.О., Александрое В.Т., Ворона О.І., Недбаєса С.М. Фінансові послуги України: Енциклопед. довід.: У 6 т. - К.: Укрбланковвдав, 2001.
8. Фінанси: вишкіл студії: Навч. посіб. / За ред. д.е.н., проф. С.Г.Юрінова. - Тернопіль: Карт-бланш, 2002.
9. Cairncross A. The British Economy since 1945 / Economic Policy and Perfomance, 1945-1990. – Oxford UK & Cambridge. Blackwell, 1992.
10. Gilbody J. The UK Monetary & Financial System. – London; New York, Routledge, 1888.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Вісник НБУ;
2. Банківська справа;

3. Актуальні проблеми економіки;
4. Бюлетень НБУ;
5. Дзеркало тижня;
6. Компаньйон;
7. Новое время;
8. Фінанси України;
9. Економіка України;
10. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
11. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.mfu.gov.ua.
12. Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.nbu.gov.ua.
13. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
14. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>.
15. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: www.stat.gov.ua.
16. Офіційна веб-сторінка Євростату. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat>.

Модуль 2. «Фінансовий та управлінський облік»

Метою модулю є опанування теорії і практики ведення фінансового та управлінського обліку, формування вміння орієнтуватись у законодавчо-нормативних документах та інструктивно-методичних матеріалах з бухгалтерського обліку.

Завдання дисципліни: набуття студентами необхідних знань та практичних навичок щодо ведення бухгалтерського (фінансового) та управлінського обліку та складання фінансової звітності з урахуванням загальноприйнятих принципів та національних стандартів бухгалтерського обліку.

Предметом навчальної дисципліни є методика ведення фінансового та управлінського обліку, оподаткування господарських операцій, відповідно до чинного законодавства із врахуванням специфіки діяльності суб'єктів господарювання.

Зміст навчальної дисципліни

Структура курсу складається з 7 тем для денного відділення (4 для заочного відділення) та 22 головних компетентностей згідно освітньо-професійної програми. Після вивчення дисципліни «Фінансовий та управлінський облік», магістр повинен володіти наступним набором базових компетентностей:

Робоча програма денного відділення

Тема	год	Компетенції	Завдання на семінарське заняття	Бали
Тема 1. Основи фінансового обліку	2	ЗК 7. Розуміти сутність фінансового обліку, його відмінність від управлінського. ЗК 2. Спілкуватись з представниками правового сектору регулювання організації бухгалтерського (фінансового) обліку, принципи і вимоги до формування облікової політикою	1. Усне опитування 2. Тести, розміщені на сторінці курсу в Google class (розрахунковий зошит)	10

<p>Тема 2. Облік грошових коштів</p>	<p>2</p>	<p>ЗК 2. Вміти аналізувати економічну сутність грошових коштів і розрахунків. СК 4. Вміти ефективно використовувати готівкові та безготівкові кошти, проводити операції по рахунках в банках, операцій на поточних рахунках в іноземній валюті.</p>	<p>1. Обговорення лекційного матеріалу 2. Виконання ситуаційних завдань за темою, розміщених на сторінці курсу в Google class (розрахунковий зошит)</p>	<p>10</p>
<p>Тема 3. Облік дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги) Облік іншої поточної дебіторської заборгованості</p>	<p>2</p>	<p>СК 10. Навики управління видами дебіторської заборгованості нормативне забезпечення і обліку. Розуміння документального забезпечення обліку розрахунків з покупцями і замовниками, їх синтетичного і аналітичного обліку. СК 9. Вміти визначати резерв сумнівних боргів за різними методами. Вести облік розрахунків за виданими авансами, виставлених претензій, відступлення права вимоги. СК 11. Вміти доносити і відображати інформацію про поточну дебіторську заборгованість у фінансовій звітності.</p>	<p>1. Обговорення лекційного матеріалу 2. Виконання ситуаційних завдань 3. Самостійна робота за завданнями, що розміщені в Google class (розрахунковий зошит)</p>	<p>10</p>
<p>Тема 4. Облік фінансових інвестицій та фінансових інструментів</p>	<p>2</p>	<p>ЗК 7. Розуміти поняття фінансових інвестицій та їх види. Знати нормативне забезпечення обліку фінансових інвестицій та вміти його застосовувати. СК 9. Проводити оцінку фінансових інвестицій. СК 13. Вести облік фінансових інвестицій за різними методами, а саме: Справедливою вартістю, амортизованою</p>	<p>1. Обговорення лекційного матеріалу 2. Виконання ситуаційних завдань 3. Самостійна робота за завданнями, що розміщені в Google class (розрахунковий зошит)</p>	<p>10</p>

		собівартістю, участі в капіталі. Вміти удосконалювати роботу організації		
Тема 5 Витрати, доходи та фінансові результати як об'єкти управлінського обліку	2	РН 1. Критично осмислювати особливості формування доходів, витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в різних галузях економіки; вміти виокремлювати об'єкти обліку витрат, об'єкти калькулювання калькуляційні одиниці з урахуванням галузевої специфіка підприємств	1. Обговорення лекційного матеріалу 2. Виконання ситуаційних завдань Самостійна робота за завданнями, що розміщені в Google class (розрахунковий зошит)	10
Тема 6 Система обліку і калькулювання за повними, змінними і нормативними витратами	2	РН 3. Володіти навиками проектування вирішення проблем в обліку витрат операційної та неопераційної діяльності; вміти формувати собівартість продукції (робіт, послуг) на основі простого, позамовного, попроцесного та попередільного методів обліку витрат. СК 4. Ефективно використовувати методику витрат і калькулювання за змінними витратами; знати порядок формування собівартості і фінансового результату у системах обліку «директкостинг» «абзорпшин-костинг», «АВС-костинг». СК 11. Володіти навиками формування собівартості продукції (робіт, послуг) в системі обліку та калькулювання за нормативними витратами; розуміти переваги використання системи «стандарт-кост» та нормативного методу обліку витрат і	1. Обговорення лекційного матеріалу 2. Виконання ситуаційних завдань 3. Самостійна робота за завданнями, що розміщені в Google class (розрахунковий зошит)	10

		калькулювання собівартості продукції		
Тема 7 Бюджетування і контроль. Облік і контроль за центрами відповідальності	3	СК 11. Володіти навиками з прогнозування витрат та здійснення контролю за виконанням бюджетів СК 4, СК 8. Здатність використовувати центри відповідальності; володіти навиками зі здійснення обліку й контролю витрат, доходів та фінансових результатів за центрами відповідальності; знати методику формування трансфертних цін	1. Обговорення лекційного матеріалу 2. Виконання ситуаційних завдань 3. Самостійна робота за завданнями, що розміщені в Google class (розрахунковий зошит)	10
Всього навчальна робота за семестр				70
Екзамен				0
Курсова робота				
Всього за курс	15			70

Робоча програма заочного відділення

Тема	год	Компетенції	Завдання на семінарське заняття	Бали
Тема 1. Основи фінансового обліку	1	ЗК 7. Розуміти сутність фінансового обліку, його відмінність від управлінського. ЗК 2. Спілкуватись з представниками правового сектору регулювання організації бухгалтерського (фінансового) обліку, принципи і вимоги до формування облікової політикию	3. Усне опитування 4. Тести, розміщені на сторінці курсу в Google class (розрахунковий зошит)	20
Тема 2. Витрати, доходи та фінансові результати як об'єкти управлінського обліку	1	РН 1. Критично осмислювати особливості формування доходів, витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в різних галузях економіки; вміти виокремлювати об'єкти обліку витрат, об'єкти калькулювання	3. Обговорення лекційного матеріалу 4. Виконання ситуаційних завдань Самостійна робота за завданнями, що розміщені в Google class (розрахунковий зошит)	20

		калькуляційні одиниці з урахуванням галузевої специфіка підприємств		
Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними, змінними і нормативними витратами	1	РН 3. Володіти навиками проектування вирішення проблем в обліку витрат операційної та неопераційної діяльності; вміти формувати собівартість продукції (робіт, послуг) на основі простого, позамовного, попроцесного та попередільного методів обліку витрат. СК 4. Ефективно використовувати методику витрат і калькулювання за змінними витратами; знати порядок формування собівартості і фінансового результату у системах обліку «директкостинг» «абсорпшин-костинг», «АВС-костинг». СК 11. Володіти навиками формування собівартості продукції (робіт, послуг) в системі обліку та калькулювання за нормативними витратами; розуміти переваги використання системи «стандарт-кост» та нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції	4. Обговорення лекційного матеріалу 5. Виконання ситуаційних завдань 6. Самостійна робота за завданнями, що розміщені в Google class (розрахунковий зошит)	20
Тема 4. Бюджетування і контроль. Облік і контроль за центрами відповідальності	1	СК 11. Володіти навиками з прогнозування витрат та здійснення контролю за виконанням бюджетів СК 4, СК 8. Здатність використовувати центри відповідальності; володіти навиками зі здійснення обліку й контролю витрат, доходів та фінансових результатів за центрами	4. Обговорення лекційного матеріалу 5. Виконання ситуаційних завдань 6. Самостійна робота за завданнями, що розміщені в Google class (розрахунковий зошит)	20

		відповідальності; знати методику формування трансфертних цін	
Всього навчальна робота за семестр			80
Екзамен			0
Курсова робота			
Всього за курс	4		80

7. Теми семінарських занять та практичних занять, денне відділення:

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	1
Тема 2. Облік грошових коштів	1
Тема 3. Облік дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги). Облік іншої поточної дебіторської заборгованості	1
Тема 4. Облік фінансових інвестицій та фінансових інструментів	1
Тема 5. Витрати, доходи та фінансові результати як об'єкти управлінського обліку	2
Тема 6. Система обліку і калькулювання за повними, змінними і нормативними витратами	2
Тема 7. Бюджетування і контроль. Облік і контроль за центрами відповідальності	2
Разом	10

Теми семінарських занять та практичних занять, заочне відділення:

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	1
Тема 2. Витрати, доходи та фінансові результати як об'єкти управлінського обліку	1
Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними, змінними і нормативними витратами	1
Тема 4. Бюджетування і контроль. Облік і контроль за центрами відповідальності	1
Разом	4

7. Індивідуальні завдання (самостійна робота)

Самостійна робота призначена для поглиблення, розширення і закріплення теоретичних знань, отриманих на навчальних тренінгах. Вона допомагає набути навички самостійної роботи з довідковою, навчальною і науковою літературою, державними і галузевими стандартами; підвищити якість самостійної проробки слухачами навчальної інформації шляхом її конкретизації і цілеспрямованого та розвиває творчий підхід при рішенні системних і практичних завдань з використанням інформаційних систем. Види самостійної роботи: 1. Робота по вивченню окремих розділів курсу, які не враховуються на навчальних тренінгах. 2. Підготовка до навчальних тренінгів.

Методи навчання

Методи контролю передбачають поточний контроль та підсумковий контроль. Поточний контроль успішності засвоєннями слухачами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань слухачів під час навчальних тренінгів, оцінювання виконання слухачами самостійної роботи та індивідуальних завдань, тестування або в ході індивідуальних

співбесід зі студентами під час консультацій. Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту та проводиться у формі комп'ютерного тестування з теоретичних питань за всіма змістовними модулями – 60 питань, тобто по 15 теоретичних питань на кожний із змістовних модулів (15 балів).

Рекомендована література

1. Білоусько В.С. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник. Видання – 4те. – Х.: Кондор, 2014. – 423с.
2. Бутинець Ф.Ф. Теорія бух. Обліку. / 3-тє вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП Рута, 2006. – 444с.
3. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / За ред.. М.В. Кужельного. – 6-те вид. – К.: Видавництво А.С.К., 2007. – 266с.
4. Гринюк О.В. Бухгалтерський облік. Збірник тестових завдань: К.- КНТЕУ, 2013
5. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2003. – 628 с.
6. Голов С. Ф. (2018). Управлінський облік: Підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 534 с
7. Задорожний З.В., Омецінська І.Я. (2016) Управлінський облік. Навчальний посібник. Тернопіль: ХАЙ-ТЕК ПРЕС, 280 с.

Допоміжна

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства. Навчальний посібник. – К.: Атїна, 2002 – 480 с.;
2. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. - К., 2000.
3. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. - Житомир: ЖІТІ, 2000.
4. Бутинець Ф.Ф. Проблеми науки бухгалтерського обліку: реалії: Монографія. – Житомир: ПП "Рута", 2005. – 324 с. Бойчик І.М., Харів П.С., Хопчан М.І., Піга Ю.В.
5. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації. Друге видання, виправлене і доповнене – К.: "Каравела"; Львів: "Навчальний світ" – 2004, 2005. – 298с.
6. Ленє В.С., Гливенко В.В. (за редакцією В.С. Ленє) Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 556 с.
7. Лишиленко А.В. Бухгалтерський учет: Учебник. 2-е изд., перераб. и доп. – Киев: Изд-во «Центр учебной литературы», 2006. – 707 с.
8. Малюга Н.М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку. Монографія. – Житомир: ПП "Рута", 2005. – 388 с.
9. Шваб Л.І. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Каравелла, 2004. – 568с.
10. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку. – К.: Знання, 2006. –525с.
11. Шумляєв Б. О., Татаренко І. В., Рябий Є. І. Бухгалтерський облік в галузях господарства. – Д., 2006. – 458 с.

Інформаційні ресурси

1. Господарський Кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – С. 144
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. — Режим доступа: // <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Закон України «Про підтвердження відповідності» від 17 травня 2001 року N 2406-III [Електронний ресурс]. — Режим доступа: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Закон України «Про управління об'єктами державної власності» від 21 вересня 2006 року N 185-V [Електронний ресурс]. — Режим доступа: <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» 12 липня 2001 року N 2664-III [Електронний ресурс]. — Режим доступа: <http://zakon.rada.gov.ua>

6. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII // <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року № 87 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://minfin.kmu.gov.ua>.

Модуль 3. «Фінансова стратегія»

Метою модулю є формування знань і навичок у розробленні та реалізації фінансової стратегії суб'єктів підприємництва.

Для досягнення мети поставлено такі основні *завдання*:

- засвоєння основних підходів, принципів та методів формування фінансової стратегії суб'єктів підприємництва, а також інструментів управління її реалізацією;
- оволодіння навичками в самостійному здійсненні стратегічного аналізу, ідентифікації та оцінювання можливостей фінансового розвитку, розробленні фінансової стратегії з використанням інформаційних технологій та економіко-математичних методів.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес стратегічного управління суб'єктами підприємництва, зокрема його фінансові аспекти.

Предметом навчальної дисципліни є методичні положення та рекомендації щодо розроблення та реалізації фінансової стратегії суб'єктів підприємництва.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи розроблення фінансової стратегії суб'єктів підприємництва

1.1. Суб'єкт підприємництва як фінансова система.

Види та форми фінансових відносин суб'єктів підприємництва. Зміст та функції фінансів суб'єктів підприємництва. Особливості здійснення фінансової діяльності. Підходи до дослідження та управління фінансовою системою суб'єктів підприємництва.

1.2. Стратегічна капіталізація суб'єктів підприємництва.

Капіталізація як чинник стратегічного фінансового управління. Функції капіталізації в забезпеченні фінансового розвитку суб'єктів підприємництва. Підходи до визначення капіталізації суб'єктів підприємництва.

1.3. Місце фінансової стратегії у стратегічному наборі підприємства.

Ієрархія стратегій підприємства: корпоративні, конкурентні, ділові, функціональні та ресурсні стратегії. Діалектичний зв'язок між стратегіями підприємства. Сутність, значення та завдання фінансової стратегії підприємства.

Тема 2. Основні етапи процесу розроблення фінансової стратегії

2.1. Стратегічний аналіз фінансової позиції суб'єктів підприємництва.

Сутність та завдання стратегічного аналізу суб'єктів підприємництва. Методи стратегічного аналізу фінансової діяльності: PEST-аналіз, SWOT-аналіз, конкурентний аналіз, бенчмаркінг, оцінювання фінансових ризиків, динаміка фінансових показників суб'єктів підприємництва. Аналіз чинників зовнішнього фінансового середовища.

2.2. Стратегічне планування фінансової діяльності.

Стратегічні плани, проекти, програми. Інструменти розроблення фінансових планів суб'єктів підприємництва (балансовий, нормативний, розрахунково-аналітичний, прогнозний методи). Фінансова політика як головний інструмент фінансового планування. Типова структура фінансового плану.

2.3. Розроблення фінансової стратегії суб'єктів підприємництва.

Визначення корпоративних та конкурентних стратегій. Стратегічні цілі фінансової діяльності. Аналітичні інструменти розроблення фінансової стратегії. Матричний підхід до обґрунтування фінансової стратегії.

2.4. Управління реалізацією фінансової стратегії суб'єктів підприємництва.

Використання збалансованої системи показників у процесі розроблення фінансової стратегії. Фінансовий контролінг реалізації управлінських фінансових рішень. Система фінансового та управлінського обліку.

Тема 3. Стратегія формування фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва

3.1. Стратегічні рішення щодо управління власними фінансовими ресурсами.

Джерела формування власних фінансових ресурсів (внутрішні та зовнішні). Етапи управління формуванням власних фінансових ресурсів. Дивідендна політика підприємства. Амортизаційна політика суб'єкта підприємництва. Управління емісією акцій.

3.2. Стратегічні рішення щодо управління залученими фінансовими ресурсами.

Класифікаційні ознаки залучених фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва. Етапи стратегічного управління залученими фінансовими ресурсами. Управління довгостроковими банківськими кредитами. Управління фінансовим лізингом. Управління облігаційними позичками.

Тема 4. Інвестиційна стратегія суб'єктів підприємництва

4.1. Значення інвестиційної стратегії для довгострокового розвитку суб'єктів підприємництва.

Поняття та принципи інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва. Види інвестицій та завдання стратегічного управління ними. Завдання інвестиційної стратегії суб'єкта підприємництва.

4.2. Основні етапи управління інвестиційною стратегією.

Аналіз інвестиційної діяльності суб'єкта підприємництва. Аналіз зовнішніх умов інвестиційної діяльності. Формування інвестиційної політики суб'єкта підприємництва. Погодження всіх напрямів інвестиційної діяльності суб'єкта підприємництва.

4.3. Стратегія реального інвестування.

Особливості та форми реального інвестування. Розроблення та оцінювання реальних інвестиційних проектів. Форсування програми реальних інвестицій.

4.4. Стратегія фінансового інвестування суб'єктів підприємництва.

Особливості та форми фінансового інвестування суб'єктів підприємництва. Етапи управління фінансовими інвестиціями. Якість та вартість окремих фінансових інвестицій. Портфель фінансових інвестицій суб'єкта господарювання.

Тема 5. Стратегія забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва

5.1. Загрози фінансовій безпеці суб'єкта підприємництва.

Сутність поняття "фінансовий ризик". Види фінансових ризиків суб'єктів підприємництва. Чинники, що спричиняють фінансові ризики. Принципи та особливості управління фінансовими ризиками.

5.2. Порядок формування стратегії фінансової безпеки

Основні етапи управління фінансовою безпекою суб'єкта підприємництва. Методи управління фінансовою безпекою. Страхування фінансових ризиків суб'єкта підприємництва. Стратегічне управління капіталом. Оптимізація структури капіталу. Стратегічне управління грошовими потоками.

5.3. Фінансова криза як об'єкт стратегічного управління

Класифікація фінансових криз суб'єктів підприємництва. Основні завдання антикризового фінансового управління. Етапи антикризового фінансового управління. Фінансова санація суб'єкта підприємництва. Модель довгострокової фінансової рівноваги.

Тема 6. Забезпечення фінансової стратегії суб'єктів підприємництва

6.1. Організаційне забезпечення фінансової стратегії.

Інтеграційні процеси стратегічного розвитку суб'єктів підприємництва.

Стратегії злиття, поглинання, приєднання. Значення стратегічних альянсів для фінансової стійкості та розвитку. Стратегічна диверсифікація. Ре-структуризація та реінжиніринг як інструменти реалізації фінансової стратегії.

6.2. Інформаційне забезпечення управління фінансовою стратегією. Види та джерела інформації для управління фінансовою стратегією.

Фінансова звітність та можливості її викривлення. Нефінансові джерела інформації. Корпоративний сайт. Корпоративний портал. Аналітичні звіти.

6.3. Формування фінансової культури суб'єкта підприємництва. Фінансова дисципліна суб'єкта підприємництва. Корпоративна культура. Соціальна відповідальність бізнесу. Фінансові та нефінансові інтереси менеджменту. Внутрішня система мотивації.

Перелік тем практичних занять

Назва теми	Теми практичних занять (за темами)	Кількість годин	Література
<i>Тема 1.</i> Теоретичні основи розроблення фінансової стратегії суб'єктів підприємства	<i>Завдання 1.</i> Стратегічна капіталізація суб'єктів підприємства	1	Основна: [1 - 4]. Додаткова: [8; 9; 11; 12; 16; 17; 22]
<i>Тема 2.</i> Основні етапи процесу розроблення фінансової стратегії	<i>Завдання 2.</i> Стратегічний аналіз фінансової позиції суб'єктів підприємства. Використання збалансованої системи показників для контролю за реалізацією фінансової стратегії	2	Основна: [1 - 4]. Додаткова: [8; 9; 11; 12; 16; 17; 22]
<i>Тема 3.</i> Стратегія формування фінансових ресурсів суб'єктів підприємства	<i>Завдання 3.</i> Використання методичних інструментів стратегії формування фінансових ресурсів	2	Основна: [1 - 4]. Додаткова: [8; 9; 11; 12; 16; 17; 22]
<i>Тема 4.</i> Інвестиційна стратегія суб'єктів підприємства	<i>Завдання 4.</i> Методичний інструментарій розроблення інвестиційної стратегії суб'єктів підприємства	2	Основна: [1 - 4]. Додаткова: [8; 9; 11; 12; 16; 17; 22]
<i>Тема 5.</i> Стратегія забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємства	<i>Завдання 5.</i> Методичний інструментарій розроблення стратегії фінансової безпеки суб'єктів підприємства	2	Основна: [1 - 4]. Додаткова: [8; 9; 11; 12; 16; 17; 22]
<i>Тема 6.</i> Забезпечення фінансової стратегії суб'єктів підприємства	<i>Завдання 6.</i> Розроблення комплексу заходів для реалізації фінансової стратегії суб'єктів підприємства	1	Основна: [1 - 4]. Додаткова: [8; 9; 11; 12; 16; 17; 22]
Разом годин		10	

Завдання для самостійної роботи

Тематика ІНДЗ:

1. Порівняльна характеристика стандарт-костінгу (Standardcost) та директ-костінгу (Directcosts).
2. Сутність системи Just-in-time (JIT).
3. Особливості організації ABC-костінгу (activitybasedcosting), таргет-костінгу (Targetcosting), кайзен-косту (Kaisen-costing) в роботі підприємства.
4. Форми реалізації фінансових інвестицій.
5. Інвестиційна стратегія підприємства.
6. Доходи підприємства від операційної діяльності.
7. Доходи підприємства від фінансових операцій та іншої фінансово-інвестиційної діяльності.
8. Фінансові результати діяльності підприємств, їх зміст і значення у розширенні виробництва.
9. Факторний аналіз динаміки прибутковості.

10. Розрахунок загального та чистого прибутку, їх розподіл і використання на підприємстві.
  11. Засоби підвищення ефективності використання обігові коштів.
  12. Необхідність та шляхи прискорення оборотності обігових засобів торговельних підприємств.
  13. Роль кредиторської заборгованості у формуванні обігових засобів суб'єктів господарювання в сучасних умовах.
  14. Роль лізингу в технічному оновленні підприємств.
  15. Державний кредит та його роль у формуванні фінансових ресурсів підприємств.
  16. Здійснення клірингових операцій на підприємстві.
  17. Проектний аналіз інвестицій.
  18. Фінансова оцінка ефективності інвестицій в основний капітал.
  19. Фінансова оцінка ефективності інвестицій в цінні папери.
  20. Аналіз умов безбитковості підприємства.
  21. Методика розробки оптимальної виробничої програми з метою максимізації прибутку.
  22. Аналіз грошових потоків підприємства.
  23. Планування розвитку підприємства.
  24. Планування фонду оплати праці на підприємстві.
  25. Інша тема за умови попереднього погодження із викладачем навчальної дисципліни.
- Індивідуальна робота має бути виконана на стандартному аркуші А4 у вигляді аналітичної записки.

Вимоги до написання та оформлення ІНДЗ:

- обсяг – до 10 стор. (без урахування титульного аркуша);
- розмір шрифту Times New Roman -12 кегель, міжрядковий інтервал – одинарний, абзац – 1,25;
- береги - до 20 мм;
- на першому аркуші аналітичної записки зазначити: прізвище, ім'я, по-батькові студента, номер групи, обрану тему ІНДЗ;
- робота має бути виконана кожним студентом індивідуально, групові роботи не розглядаються;
- як виняток робота може бути рукописною.

Структура ІНДЗ.

Вступ (1 стор.): вступ розкриває сутність і стан предмету дослідження за темою ІНДЗ, його значущість для галузі публічного управління. У вступі наводиться обґрунтування актуальності теми і доцільність виконання роботи.

Теоретична частина (2 стор.): подається літературний огляд та теоретичні засади за темою дослідження; розглядається суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмета дослідження тощо. Важливим на цьому етапі є вивчення літературних джерел, щоб з'ясувати в якому стані в сучасній науці перебуває дана проблема, що досліджено іншими авторами в цьому напрямі.

Аналітична частина (2-3 стор.): на основі аналізу статистичних та інших джерел інформації оцінюється стан предмету дослідження – подається загальна характеристика процесу, розглядаються позитивні і негативні сторони досліджуваного явища, досягнення і сучасні тенденції розвитку. Разом з тим, студент повинен виявити критичний підхід до аналізу проблеми, вміти побачити невикористані резерви. Для цього можна складати діагностичні таблиці, графіки і т.п., можна використовувати статистико-економічні методи.

Проектна частина (2 стор.): розробка конкретних рекомендацій, пропозицій щодо удосконалення предмету дослідження на базі основних теоретичних положень, методичного

інструментарію, що викладені у теоретичній частині, а також з урахуванням результатів аналізу, проведеного у аналітичній частині індивідуального завдання.

Висновки та пропозиції (1 стор.): стисло за нумерованими пунктами подаються найважливіші наукові та практичні результати, отримані в роботі, пропозиції щодо розв'язання назрілих проблем.

Перелік використаних джерел (1 стор.): нормативно-правова база, наукова та періодична література, Інтернет – джерела, статистичні довідники тощо.

Самостійна робота:

Звіт (у друкованому, або електронному варіанті) з виконання індивідуального навчально-практичного завдання (20), презентація (20) – звіт, презентація, доповідь та обговорення.

Виконані усі завдання, зроблено висновки, матеріал представлено логічне та змістовно, повні відповіді на запитання та гарні навички дискусії – 40 балів

Є несуттєві недоліки у виконанні завдань та презентації – 30 балів

Певні завдання невиконані або є суттєві помилки, недоліки у висновках, неповні відповіді, або відсутня презентація завдання – 20 балів.

Презентація не відповідає структурі завдань, представлені лише деякі аспекти завдань, недостатній рівень володіння матеріалом – 10 балів.

Активність на заняттях (30). Опитування за тематикою завдань самостійної роботи. Неповна відповідь/зауваження оцінюється зниженням оцінки на 50%.

Підсумковий тест (30): 30 питань по 1 бали кожне, які охоплюють всі теми курсу.

Методи навчання

Лекції із застосуванням мультимедійних презентацій, дослідні ситуаційні та практичні завдання, науково-творчі завдання, робота в малих групах, обговорення, презентації результатів, тестування, опитування, підготовка індивідуального завдання та ін..

Рекомендована література

1. Фінансова стратегія підприємства : монографія / І. О. Бланк, Г. В. Ситник, О. В. Корольова-Казанська та ін. - К. : Київський національний торговельно-економічний університет, 2009. - 147 с.

2. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент : підручник / В. М. Шелудь-ко. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2013. - 375 с.

6. Поважний О.С. Корпоративне управління: підручник / О.С. Поважний, Н.С. Орлова, А.О. Харламова. - К.: Видавництво Кондор, 2013. - 244 с.

Допоміжна

1. Кузьмін О. Є. Стратегічна діяльність підприємств: технології планування та побудова карт : монографія / О. Є. Кузьмін, Н. Я. Петришин, К. О. Дорошкевич. - Львів : Міські інформаційні системи, 2011. - 320 с.

Інформаційні ресурси

Офіційний сайт Головного управління статистики у Харківській області. - Режим доступу : <http://kh.ukrstat.gov.ua>.

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. - Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.

2. Офіційний сайт інвестиційної компанії "Альтана Капітал". - Режим доступу :

<http://altana-capital.com>.

3. Сайт журналу "Фінанси України". - Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish>.

4. Сайт загальнодоступної інформаційної бази даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів. - Режим доступу : <http://stockmarket.gov.ua>.

5. Сайт інформаційного порталу FINANCE.UA. - Режим доступу : <http://finance.ua>.

6. Сайт Українського журналу "Економіст". - Режим доступу : <http://ua-ekonomist.com>.

Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним умовам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Політика курсу щодо дотримання принципів академічної доброчесності.

Суворе дотримання принципів академічної доброчесності згідно до [Положення](#) про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (введено в дію наказом ректора № 0501-1/173 від 14.05.2015 р., https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf).

Передбачас дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу. Під час вивчення даної дисципліни обов'язковим є дотримання політики академічної доброчесності, не допускається пропуск занять без поважних причин.

У разі пропуску заняття з поважної причини, студент має виконати завдання з теми пропущеного заняття та на поточній консультації з викладачем захистити завдання.

Усі завдання з модулю мають бути виконані своєчасно у встановлений термін.

Під час роботи над індивідуальними завданнями та проектами не допускається порушення академічної доброчесності.

Оцінювання результатів навчання

Система оцінювання курсу	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарські та практичні заняття	35
Самостійна практична робота	40
Проміжний тестовий контроль	10
Екзамен	15
Максимальна кількість балів	100

Силабус затверджено на засіданні кафедри економічної політики та менеджменту